

شیوع بسیار پایین هپاتیت

رئیس اداره کنترل و مبارزه با هپاتیت وزارت بهداشت با بیان اینکه گروه‌های پرخطر «پاشنه آشیل» حذف هپاتیت در کشور به حساب می‌آیند، گفته است که اگر روند حذف هپاتیت با کیفیت کنونی ادامه داشته باشد، طی دو یا سه سال آینده به اهداف حذف هپاتیت دست می‌یابیم. به گزارش ایسنا، رشید رضانی در این باره گفت: «سازمان بهداشت جهانی، آمار و ارقام مربوط به هپاتیت را منتشر می‌کند. براساس آمار و ارقام سازمان بهداشت جهانی، میزان ابتلا به هپاتیت B و C طی سال گذشته میلادی ۳۵۴ میلیون نفر است که از این تعداد ۲۹۶ میلیون نفر به هپاتیت B و ۵۸ میلیون نفر به هپاتیت C مبتلا هستند.» او ادامه داد: «سالانه، حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در جهان به دلیل هپاتیت B و C جان خود را از دست می‌دهند. بنابر اظهار سازمان بهداشت جهانی، هر ۳۰ ثانیه، یک نفر جان خود را به دلیل هپاتیت از دست می‌دهد.»

فرار بلیتی ۲۰ درصد مسافران

مهدی علیزاده، مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی شهر تهران درباره میزان فرار بلیت مسافران با تأکید بر اینکه فرار بلیت در ایستگاه‌های خطوط تندرو حدود ۲۰ درصد است، گفته است که شاید یکی از دلایل عمده فرار بلیتی، ایزوله نبودن سازه ایستگاه‌های اتوبوس باشد که باید این مسئله حل و فصل شود. علیزاده در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چرا در برخی از ایستگاه‌ها عامل کنترل بلیت حضور ندارد؟ گفته است: «باتوجه به نصب دستگاه‌های کارت‌خوان در ایستگاه‌ها که در حال انجام است، پس از تجهیز هر ایستگاه عامل نظارت بر ثبت کارت نیز استقرار می‌یابد. در همین خصوص، ماه گذشته هم در ۵۰ ایستگاه که دستگاه جدید نصب شده است، عامل کنترل بلیت استقرار یافت.»

مرگ ۴ کودک با مواد مخدر

معاون بهداشت دانشکده علوم پزشکی تربت‌جام از مرگ چهار کودک زیر پنج‌سال به‌دلیل مسمومیت با مواد مخدر در دو شهرستان خراسان رضوی خبر داد. منصوره مکارم در این باره گفت: «مادون، ترامادول، دینتوکسیلات، دکسترومتورفان و... از جمله داروهایی هستند که می‌توانند در کودکان ایجاد مسمومیت کنند و بسیار خطرناکند.» او یکی از حوادثی را که در شهرستان‌های تربت‌جام به آسیب یا مرگ کودکان منجر شده، مسمومیت با مواد مخدر دانست: «بسیاری از حوادث با مراقبت و پیگیری والدین قابل پیشگیری‌اند.» معاون بهداشت دانشکده علوم پزشکی تربت‌جام بر عدم درمان کودکان بیمار با مواد مخدر و در دسترس قرار نگرفتن مواد مخدر برای کودکان تأکید کرد: «مسمومیت با مواد مخدر یکی از علل مهم مرگ ناشی از مسمومیت‌های شیمیایی در کودکان است.» مکارم با تأکید بر اینکه خانواده‌ها باید حساسیت زیادی نسبت به این داروها داشته و این داروها را از دسترس کودکان دور نگه دارند، گفت: «تکلم بریده‌بریده، راه رفتن بی‌ثبات، خواب‌آلودگی، حرکات کند بدنی و اغما (کاهش سطح هوشیاری) از جمله علائم مسمومیت با مواد مخدر هستند.»

سرخوردگی از دانشگاه

استادان دانشگاه و فعالان دانشجویی وضعیت نهاد دانش در ایران امروز را بررسی کردند

و ۹۰ شمسی نیز اشاره و اضافه کرد: «در این دهه‌ها جامعه دچار ساختار سنی جوان بود و عمده مسائل روز کشور هم معطوف به این گروه سنی می‌شد؛ چون متولدان دهه ۶۰ به سن حدود ۲۰ تا ۳۰ سالگی رسیده بودند و در الگوی سنتی قرار بود یک جوان بعد از پایان تحصیلات، شاغل شود، ازدواج کند و صاحب فرزند شود، اما الزاماً این اتفاق برای متولدان دهه ۶۰ رخ نداد و بسیاری از الگوها به هم ریخت. ظرفیت دانشگاه‌ها متناسب نبود و در این دهه‌ها با تعداد زیادی جوان پشت کنکوری و بیکار رویه‌رو شدیم و ماهیت رشته‌های دانشگاهی هم به‌شکلی بود که نیروی زیادی جذب بازار کار نمی‌شدند. این موضوع به رشته‌های علوم اجتماعی هم محدود نمی‌شد و شامل سایر رشته‌ها هم می‌شد. وقتی این گروه از جوانان ازدواج نکردند و بدون مسکن ماندند، در نتیجه قرار نیست فرزندی هم داشته باشند و در نهایت معضلی که حالا شاهد آن هستیم، اتفاق افتاد.»

عضو هیئت‌علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی در ادامه از عوامل کم‌رونق شدن بازار دانشگاه‌ها هم گفت: «از اوایل دهه ۹۰، تقاضا برای آموزش عالی محدودتر شد و شعبه‌های فارچی دانشگاه‌ها مجبور به تعطیلی شدند و دیگر شاهد بازار پررونق تحصیلات عالی نبودیم. باید پرسید آیا نام دانشگاه مناسب وضعیتی است که حالا شاهد آن هستیم؟ در پاسخ به این وضعیت ناپسامان شاهد رشد نهادهای موازی دانشگاه هستیم که بعضی به آن آکادمی موازی هم می‌گویند؛ یعنی موسساتی که تلاش می‌کنند خلأ وجود دانشگاه ایده‌آل را پر کنند. تلاش این نهادها مبتنی بر زحمات استادانی است که با وجود کیفیت تدریس بالا، جذب دانشگاه نشدند یا اخراج شدند یا خودشان مسیر دیگری را طی کردند.»

احمدنیا در ادامه کیفیت تدریس دانشگاه‌ها و آموزش و پژوهش، معیارهای ویژه برای جذب استادان،

حتی با اسم رشته جامعه‌شناسی هم مشکل داشتند. بعد از مدتی که این رشته اجازه فعالیت و تداوم پیدا کرد، متوجه شدیم دانشجویان رشته علوم اجتماعی در ابعاد بزرگی وارد دانشگاه می‌شوند. در واقع با گسترش کمی این رشته و تعداد دانشجویان آن، مخالفتی نشد و علاوه بر این با دورانی رویه‌رو شدیم که نیاز بود دانشجو به دانشگاه وارد شود.

احمدنیا دلیل تعداد بالای متقاضیان برای ورود به دانشگاه را میزان متولدان دهه ۶۰ اعلام کرد و ادامه داد: «ما در دهه ۶۰ شاهد بالاترین میزان مولید بودیم؛ چون برنامه‌های تنظیم خانواده پس از انقلاب تعطیل شد؛ چون گفته می‌شد این برنامه‌ها متعلق به دوران طاغوت بوده است. به همین دلیل اوایل انقلاب شاهد بالاترین میزان مولید یعنی ۳/۹ درصد بودیم و به‌طور متوسط هر زن ۶ فرزند داشت؛ بنابراین آموزش رسمی نیز شروع به جذب آنها کرد و در نهایت رشد کمی ورود به رشته علوم اجتماعی اتفاق افتاد.»

این استاد دانشگاه به تغییرات جمعیتی ایران و تأثیر آن بر نهاد دانش اشاره کرد و گفت: «بعد از مدتی که تغییرات جمعیتی اتفاق افتاد و متولدان این نسل به ادامه تحصیل تشویق می‌شدند، عملاً تحصیلات عالی به یک بازار اقتصادی پررونق و دانشگاه‌ها به بنگاه اقتصادی تبدیل شدند. اوایل انقلاب با کمبود فضای تحصیلی رویه‌رو بودیم و گنجایش دانشگاه‌های دولتی محدود بود، اما کم‌کم انواع دانشگاه‌ها شکل گرفت که من نام آن را ظهور قارچ‌گونه دانشگاه‌ها گذاشتم، اما در نهایت این روند باعث شد که با تورم کمی دانشجویان و دانش‌آموختگان و عدم تناسب فارغ‌التحصیلان و بازار کار رویه‌رو شویم. این روند به نرخ بالای بیکاری و سرازیر شدن فارغ‌التحصیلان به سمت مشاغل غیرمرتبط هم منتهی شد.»

احمدنیا در ادامه به ساختار سنی ایران در دهه‌های ۸۰

سارا سبزی

خبرنگار گروه جامعه

نشست سه‌روزه «نهاد دانش در ایران امروز» با بررسی وضعیت مسائل امروز دانشگاه در ایران کارش را به پایان رساند؛ نشست که چکیده آن ضرورت بازبینی در بخش‌های مختلف آکادمی در سطح ساختاری بود و تأکید آن سرخوردگی دانشجویان و حتی استادان آن از وضعیت فعلی ساختارهای دانشگاه است. در این نشست سه‌روزه اساتیدی از دانشگاه‌های علوم اجتماعی تهران، علامه طباطبایی، فعالان دانشجویی سابق و پژوهشگران حضور پیدا کردند. در روز اول این سلسله‌نشست، نهاد دانش در ایران امروز از نگاه شیرین احمدنیا، عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی، زهره انواری، عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران و علی جنادله، عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی بررسی شد.

دانشگاه و تغییرات جمعیتی

شیرین احمدنیا، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه، به‌عنوان سخنران اول این نشست، از وضعیت فعلی نهاد دانش به‌ویژه در حوزه جامعه‌شناسی

گفت. او گفت که این رشته همواره مورد بدبینی و غضب بالادستی‌ها قرار می‌گرفت؛ قبل از انقلاب به دلیل تفکرات چپ و پس از آن هم به دلیل نگاه انتقادی که در این رشته شناسایی وجود داشت فرض بر این بود که جامعه‌شناسان می‌خواهند مدام جامعه را به چالش بکشند. بعد از انقلاب فرهنگی قرار بود این رشته تعطیل شود، اما در نتیجه تلاش‌های برخی اساتید حفظ شد، ولی اسم آن به علوم اجتماعی تغییر داده شد؛ یعنی